

Ignatij Julianovic Krackovskij ve Valeria Porokhova'nın Kur'ân Tercümelerinin Tanıtımı*

Dr. Saida SAIPOVA

<https://orcid.org/0000-0003-1276-2320>

saipova@ankara.edu.tr

Özet

Bu makalenin amacı, Arap dili ve edebiyatı uzmanı I. J. Krackovskij ve filoloji uzmanı V. Porokhova'nın Arapçadan Rusçaya tercüme edilmiş Kur'ân meâllerini tanıtmaktır. Bu çerçevede, makale iki boyuttan oluşmaktadır. Birinci boyutta, Krackovskij'nin hayatı, ilmî çalışmaları ve Kur'ân meâli tanıtılmıştır. İkinci boyutta ise Porokhova'nın hayatı, ilmî başarıları ve Kur'ân meâli tanıtılmıştır. Sonuç kısmında da her iki mütercimnin meâl çalışması değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kur'ân, Rusça, Arapça, Tercüme

An Introduction to the Qur'an Translations of Ignatij Julianovic Krackovskij and Valeria Porokhova

Abstract

The study is considered with the introduction to the Qur'an translations of the Arabist I. J. Krackovskij, and of the philologist V. Porokhova. In parallel to this consideration, the study consists of two dimensions. In the first dimension, the life, works, and the Qur'an translation of Krackovskij are explained. In the second dimension, the life, academic successes, and the Qur'an translation of Porokhova are explained. At the conclusion, both of translations are evaluated.

Key Words: Qur'an, Russian, Arabic, Translation

1 Giriş

1.1 Ignatij Julianovic Krackovskij ve Kur'ân Tercümesi

I. J. Krackovskij, 4 Mart 1883'te Litvanya'nın Vilnius şehrinde doğdu (Griaznevich, 1973). 1893'te döndükleri Vilnius'ta orta öğrenimi süresince yabancı dil öğrenmeyi sürdürdü. 1901'de Saint Petersburg Üniversitesi'nin Doğu Dilleri Bölümü'nü kazandı ve ilmî yaşamında etkisi altında kaldığı Vasilij Vladimirovic Barthold'dan Doğu tarihi, Melioransky'den dil bilimi, Aleksander Veselovskij'den genel edebiyat tarihi ve Nikolay Aleksandrovic Mednikov'dan Arapça ve Arap edebiyatı okudu; ayrıca Victor Von Rosen ile Rusya'da oturan bazı Arap hocalardan Arapça dersleri aldı. 1905 yılında fakülteyi bitirirken "İslam Tarihi Kaynaklarına Göre Abbâsî Halifesi Mehdî" başlığıyla hazırladığı tez sayesinde bir ödül kazandı. 1907'de Arap edebiyatı alanında yüksek lisansını tamamladıktan sonra üniversitenin isteğiyle Arapça üzerine araştırmalar yapmak üzere iki yıl süreyle Suriye, Lübnan, Filistin ve Mısır'da bulundu. Bu seyahatinde Kahire'de Ezher ve Beyrut'ta İseviyye medreselerinde bazı derslere devam etti. Bu ülkelerin büyük kütüphanelerindeki yazma koleksiyonlarını inceledi. 1910 yılında Rusya'ya geri döndü. Önce Saint Petersburg Üniversitesi Doğu Dilleri Bölümü Kütüphanesi müdürlüğüne, ardından aynı bölümün Arap dili asistanlığına ve daha sonradan doçentliğe tayin edildi. 1914'te gittiği Avrupa'nın Leipzig ve Leiden şehirlerinde meşhur yazmaların bulunduğu kütüphanelerde incelemeler yaptı. 1917 yılı profesör oldu; 1918'den itibaren Petrograd ardından Leningrad üniversitesinde profesör olarak çalışmaya başladı. 1921'de Rus Bilimler Akademisi'nin, arkasından Royal Asiatic Society ve Orientalische Gessellschaft başta olmak üzere pek çok ilmî kurumun ve çeşitli devletlerin bilim akademilerinin üyeliğine seçildi. Hayatının sonuna kadar (24 Ocak 1951) Leningrad'daki çalışmalarına devam etti. Krackovskij ağırlıklı olarak, Arap dili, Arap şiiri ve edebiyatı tarihi üzerinde çalışmıştır. Önemli eserleri şunlardır: 1. Shayh Tantâvî Professor Sankt Peterburgskogo Universiteta (Şeyh Tantavi Saint Petersburg Üniversitesi'nin Profesörü-Leningrad, 1929); 2. Nad Arabskimi Rukopisami (Arapça Yazılar Üzerine, Moskova, 1945); 3. Arabskaya Literatura v 20 Veke (20. Yüzyılda Arap Edebiyatı-Leningrad, 1945); 4. Ocherki po Istorii Russkoi Arabistiki (Rusya'da Arap Dili Çalışmaları Tarihi Üzerine Yazılar-Moskova-Leningrad, 1950); 5. Istoriya Arabskoi Geograficheskoi Literaturi (Arap Coğrafik Edebiyatı Tarihi, Moskova-Leningrad, 1957) (Kurtuluş, 1998).

Krackovskij'nin arkada bıraktığı bilimsel mirası Arap dili ve edebiyatının bütün alanını kapsamaktadır. Onun kaleminden 450'den fazla basılı bilimsel çalışma çıkmış ve zamanının en önde gelen Arap dili ve edebiyatçısı olarak tanınmıştır. Krackovskij engin çalışmaları ile yeni katkılarda bulunarak Rus İstisrak Biliminin otoritesinin devamını sağlamıştır. Arap kültürü ve edebiyatı alanında Rusya'da yetişen en iyi bilgin ve kendi dalında iyi bir araştırmacı olarak, bilimin hakkını vermiştir. Alanında pek çok bilinmeyen eserleri ortaya çıkarmış, kendi ülkesindeki, Batı'daki Arapça el yazmalarını incelemiş ve basılı-yazılı şekilde onları bilimin döngüsüne katmıştır. Arap ülkelerinin gelişen edebiyat akımlarıyla yakından ilgilenen Krackovskij aynı zamanda bu ülkelerde Rus edebiyatı geleneğinin nasıl benimsendiği manzarasını da gözler önüne sermiştir (Nurbergen, 2001).

* Bu makale; Saida Saipova'nın Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde 2006 yılında hazırladığı Ignatij Yulianoviç Krackovskij ve İman Valeriya Porokhova'nın Rusça Kur'ân Tercümeleleri adlı basılmamış yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

1963 yılında yayımlanan Krackovskij'e ait Kur'an mealinin önsözü, redaktör V. Belyayev ve P. Gryaznevich tarafından hazırlanmıştır. Bu baskıda redaktörler, Rusya'daki Kur'an tercüme faaliyeti tarihi hakkında genel bilgileri anlatmıştır. Rusya'da Kur'an tercüme faaliyeti tarihini sistematik bir şekilde anlatırken, döneminin son olarak hazırlanmış Kur'an tercümesi yani Krackovskij'nin mealini tanıtmıştır. Kur'an'ın asıl Arapçadan Rus diline çevrilen üçüncü Kur'an tercümesi Rusya Kur'an tercüme faaliyetleri tarihinde Krackovskij'e aittir. Kur'an'ı Arapçadan Rusçaya ilk tercüme eden fakat bazı sebeplerden dolayı yayımlayamayan General Dmitriy Nikolayevič Boguslavskiy'nindir (1826-1893). Gordiy Semönoviç Sablukov (1804-1880) 1878 yılında mealini yayımlamış ve böylece tarihe ilk yayımlanan meal unvanıyla geçmiştir. (Ethem, 2017: 60, 66). Krackovskij Kur'an tercümesini hazırlamaya başlarken pek çok meseleyi dikkate almıştır; her şeyden önce Kur'an, bir Rus okuyucusunun anlayabileceği dilden tercüme edilmelidir. İkincisi ise klasik tefsirlerden uzak ve çağdaş bilimin sorularına cevap verebilecek nitelikte hazırlanmalıdır (Ethem, 2016: 268). Krackovskij'nin sistematik Kur'an tercüme faaliyeti 1921 yılında başlamaktadır. Ön hazırlıklar ise daha 1915-1916 yıllarında başlatılmıştır. Krackovskij'nin yüksek sayıda ilmî çalışmayı yazılı olarak geride bırakmasının nedeni, onun Üniversitede öğrencilere kendi makale ve çalışmalarını direk olarak öğretmesinden kaynaklanmaktadır. Çünkü neredeyse bütün çalışmalarını öğrencilerle paylaşıyordu. Örneğin, "Necm" makalesi fakültede Kur'an derslerini öğretme ve sistematik Kur'an çalışmalarını hazırlama aşamasındaki bir çalışmadır (Saipova, 2015) .

Kur'an-ı Kerim, Krackovskij için Arap Edebiyatının büyük bir edebî eseridir. Onun, Kur'an tercümesine yönelik kendine has yöntemi mevcuttu; Avrupa'da yapılan tercümelere farklı, geleneksel tefsir ve eski yorumlardan arınmış bir tercüme. Malzeme olarak Kur'an'ın bizzat kendisi akademisyen Krackovskij için yeterli idi. Krackovskij, Kur'an tercümesini sonuna kadar bitirmiş, yorumlar kısmında kendi tefsirini hazırlamış, ancak bütün bu işlemleri sistematik olarak bir kronolojik tertibe yerleştirememiştir. Çünkü buna ömrü yetmemiştir. Krackovskij'e ait tefsir diye nitelendirdiğimiz kısımları ise tercüme esnasında dipnot şeklinde kayda geçirmiştir. Yani bunlar Kur'an ile ilgili malzeme ve kaynakçalardır. Krackovskij Kur'an tercümesinde ayet sıralamasını Flügel'in ayet sıralamasıyla eşit tutmuştur. Kur'an'ın stil ve söz kullanımını incelemiş, Kur'an'ı Kur'an ile açıklama yöntemini de öngörmüştür. Arap şiiri, ilk dönem nesirlere dikkat etmiştir. Krackovskij Kur'an'ı bir edebî eser olarak, VI. asrın Arap yarımadasındaki edebî, ideolojik, politik durumların sonucunda ortaya çıkan, o dönemin bütün çizgi ve detaylarını yansıtan, yeni bir devlet, teokrat (umme) toplumun dini ideoloji ve esasını oluşturan bir unsur olarak incelemiştir (Krackovskij, 1960).

1.2 Valeria Porokhova ve Kur'an Tercümesi

Çarlık köy Katrin Nüfus Bölümünün kayda geçirdiği 02 Haziran 1906 tarihli doğum belgesinde Valeria Porokhova'nın annesi Natalya Pavlovna hakkında aşağıdaki bilgiler yer alıyor:

Asilzade Pavel Konstantinoviç Porokhov ve onun resmî eşi Aleksandra Leonardova, her ikisi Ortodoksludur. Kız çocuğu Natalya Porokhova'yı vaftiz eden kişi Pavel Konstantinoviç'in anne tarafından kuzeni Nikolay Oglobinskiy'dir. Vaftiz işlemini Protoirey Mihayil Smirnov yapmıştır. Kutlaması ise Mihayil Yermakov tarafından yapılmıştır. Valeria Porokhova'nın babası Mihayil, Stalin'in baskısına maruz kalmış ve öldürülmüştür. Annesi Natalya Pavlovna, devlet düşmanının eşi adı altında sürgüne gönderilmiş, kızı Valeria'yı orada dünyaya getirmiştir. Sürgünden sonra Moskova'ya gelmiş ve Tıp Akademisi'nde çalışmalarına devam etmiştir. Bu dönem sürecinde Valeria Porokhova Moskova Üniversitesinin Dilbilimi Fakültesini tamamlamıştır. Lisans diplomasını ise yabancı bir dilde savunmuştur. Moskova Fizik ve Mühendislik Enstitüsü'nde on sekiz yıl okutmanlık yapmıştır. Aynı zamanda, Moskova Devlet Üniversitesi Felsefe Fakültesi'nden mezun olmuştur. Valeria Porokhova Suriyeli Muhammed Said el-Rüşd ile 1975 yılında evlenmiştir. Eşi Said, Şam Üniversitesinin Hukuk Fakültesi'nden mezundur. Evlendiği zaman henüz lisans tahsiline devam eden Said, mezun olduktan sonra Moskova İnşaat Mühendisliği Enstitüsü'nde yüksek lisansa başlamıştır. Valeria Porokhova kocası ile birlikte 1985 yılında Moskova'dan Şam'a taşınmışlardır. İşte o sıralarda, İslâm Dininin iman esasını teşkil eden Kur'an-ı Kerim'i Rusça'ya çevirme işlemi, Porokhova tarafından başlatılmıştır. Arap dilinden Rus diline çevrilmiş olan bu meal, Said el-Rüşd, Suriyeli âlimler ve Arabistanlı akademisyenlerin denetiminden geçirilmiştir. Bu akademisyenlerden biri de, Dr. Zuhayl'dir. Dr. Zuhayl Tefsir Anabilim Dalı uzmanıdır. Porokhova, Kur'an mealinin şekillenmesinde İslâm literatüründen geniş çapta yararlanmıştı. Cümleden, Taberî, el-Kurtubî, İbn Kesir ve Said Kutub'un eserlerinden istifade etmiştir. Rusça Kur'an meali 1991 yılında tamamlanmıştır. Dil bağlamında kontrolü ise, el-Ezher İslâm Akademisinde altı aylık bir süreçte yapılmıştır. Kur'an meali 1997 yılının Mart ayında Akademi uzmanları tarafından onaylanmıştır. 22 Mart 1997 yılında No 42 sayılı ile tasdik edilmiştir. Valeria Porokhova'nın Rusça Kur'an Mealî okuyucular tarafından olumlu karşılanmıştır. Burada çok etkili bir durumu anlatmamız yerinde olacaktır: "Günün birinde Porokhova'yı Andrey isimli bir şahıs arıyor. Andrey: "Benim adım Andrey. 31 yaşındayım. Kendim gazeteciyim. Moskova Devlet Üniversitesinden mezunum. Kur'an Mealini okudum. Sizin tercümeniz, hayatımın bütün anlamını tamamı ile değiştirdi. Hayat bakış açıları da değişti." Andrey'in bu ifadeleri Porokhova'nın mealinin önemini ve etki gücünü özetlemektedir.

Başarılı bir Kur'an çevirisini tamamlayan ve Rus okuyucusuna sunan Porokhova, Hz. Muhammed (s.a.)'in 40 Hadis'i üzerinde de çalışmış ve Rus okuyucusuna sunmuştur. Kudsî¹ ve Nebevî² olmak üzere Hadisleri gruplara ayırarak tercüme etmiştir. Valeria Porokhova, 17 Mayıs 1996 yılında Saint Petersburg Sosyal Bilimler Akademisinin üyesi olarak, 29 Ağustos 1997 yılında Birleşmiş Milletler bünyesindeki Uluslararası Bilişim Teknolojileri Akademisinin üyesi olarak ve 21 Eylül 1997 yılında da Avrasya Uluslararası Medeniyet Akademisinin üyesi olarak seçilmiştir. Hazırladığı Rusça Kur'an Mealî için de Uluslararası Akademi Heyeti tarafından

1 Kudsî, mukaddes bir yüce varlığa (Allah'a) nisbet edilen anlamına gelir. Kudsî hadis ise Hz. Peygamber (s.a.s)'in Rabbine izafe ettiği veya Hz. Peygamberden Rabbine izafe edilerek rivayet edilmiş olan hadislerdir.

2 Nebevî, peygambere ait olan demektir. Hz. Peygambere ait söz, fiil, takrir ve sıfatlar nebevî hadisdir. Bu çeşit hadiste sözün mesnedi Hz. Peygamber'dir.

ödüllendirilmiştir. Ayrıca, 3 Haziran 1998 yılında Avrupa kıtasının İslam Yönetimi Kurulunun Rusya'daki oturumunda "Manevî Birlik" madalyası ile ödüllendirilmiştir. 29 Aralık 1999 yılında da Rusya Federasyonu Fen Bilimleri Akademisinin gerçek üyesi olarak seçilmiş, 27 Nisan 2000 yılında FBA Heyetinin No 124 kararı ile "Bilimin Kalkınması İçin Hizmet" ödülünü kazanmış, 15 Mayıs 2000 yılında BM Uluslararası Akademiler Birliği tarafından ilk dereceli "Vernad Yıldızı" ile ödüllendirilmiştir. 23 Ekim 2000 yılında Dr. Vyacheslav Polosin ile birlikte Rusya Müslümanlarının "Doğru Yol" teşkilatını kurmuştur. 25 Eylül 2002 yılında FBA Heyetinin No 152 kararı ile "Vatana Hizmet" ödülünü kazanmıştır. 23 Ocak 2003 yılında yine aynı Kurumdan "Vatan Şerefi ve İstikrarı İçin Hizmet" ödülüne layık görülmüştür. Porokhova, Rusya eyaletleri, Orta Asya, Sibirya, Kuzey Kafkasya ve diğer ülkelere yolculuk yaparken, Üniversitelerde, İslam Merkezlerinde, Camilerde ve Kültür Ocaklarında halkı aydınlatmaya devam etmiştir. Kazan, Ulyanovsk, Saratov, Volgograd, Ekaterinburg, Çelyabinsk, Naberejniye Çelni, Kagalim, Tyumen, Tobolsk, Vladimir, Yaroslavl, Kiyev, Almatı, Bişkek, Bakü, Grozny, Mahaçkala bölgeleri, Porokhova'nın ilmî yönde ziyaret ettiği yerlerden bazılarıdır. Kırgızistan Cumhuriyeti Oş şehrinde 2003 yılının mayıs ayında gerçekleştirilen "Orta Asya'da İslam" Uluslararası Sempozyumuna katılan Valeria Porokhova, aynı ülkenin başkenti Bişkek'te UNESCO kurumunun Uluslararası Dairesinin üyesi olarak "Uygarlık Diyalogunun Bir Parçası Olarak Uluslararası Kültür ve Dinler Arası Diyalog" konuşması ile daha önceden de katılımında bulunmuştur (25-26 Haziran 2001). Porokhova Kur'ân-ı Kerim ve Hadis-i Şerif'i tercüme etmekle sınırlı kalmamış, radyo ve televizyonda da canlı yayınlarda bulunmuştur. Porokhova'nın katıldığı bazı radyo programları şunlardır: "Radio Rossii", "Eho Moskvi", "Nadejda", "Golos İslama", "Svoboda", BBC ve CNN radyo kanallarında canlı yayınlara çıkmıştır. Porokhova'nın misafir akademisyen olarak katıldığı televizyon programları "Geroy Dnya (Günün Kahramanı)", "Novosti Kulturu (Medeniyet Haberleri)", "İslam kak on est (Olduğu Gibi İslam)" adları ile bilinmektedir. Rus "Kultura" kanalı Porokhova için özel bir programa yer vermiş ve "Vse Surı Korana (Kur'ân'ın Bütün Sureleri)" adlı program toplam 104 seri yayını oluşturmuştur. Valeria Porokhova'nın bazı televizyon yayınlarında İslam programlarında sunucu olduğunu izlemekle birlikte Abu-Dabi Federal TV'de (BAE), STS programında (Türkiye), MBC programında (Büyük Britanya), Al Jazeera ve TV Polonya gibi televizyon kanallarında İslam Dinini tebliğ ederken yer aldığını görmek mümkündür. Porokhova'nın önemli sunumlarından biri "Terör ve Din" üzerine olmuştur. "Bilinç Çatışması ya da Bilinçli Çatışma?" adı altındaki sunumunu da bu çerçevede içerisinde NATO Uluslararası konferansında anlatmıştır (24-25 Eylül, 2002, Bişkek/Kırgızistan). Valeria Porokhova'nın tebliğ ve sunumları aşağıdaki Uluslararası dergilerde ve gazetelerde yayınlanmıştır: "Bilim ve Din", "Rusya ve Çağdaş Dünya", "Yeni Çağ", "Türk Dünyası", "Arap Dünyası ve Avrasya", "Zahrat al-Khaleej", "Kul al-Usra", "al-Ghorfa", "Izvestiya", "Literaturnaya Rossiya", "Obşaya Gazeta", "Rossiyskaya Gazeta", "Trud", "al-Bayan", "al-Wattan al-İslâmî" vb. "Religii Mira (Dünya Dinleri)" isimli makale, Porokhova'nın kaleme aldığı en önemli yazılarından biridir. Müellif bu çalışmada Kur'ân'dan beş sureyi seçerek onların tefsirini yapmıştır (Bilimler Akademisi, "Nauka" yayınları, 1990). Valeria Mihaylovna, Ortodoks Teolojisinin Monoteist Dinlere yönelik hoşgörülü olduğunu, kendi konuşmalarında savunmuştur. Allah'ı "Adil" sıfatı ile anmış, Kur'ân üzerinden Kendi vahyini bütün insanlığa indirdiğini açıklamaya çalışmıştır. Dolayısıyla, dünyadaki bütün insanların tek Vahiy üzerinden birleşmeleri gerektiği, düşüncesini ileri sürmüştür. Peygamberlik, Porokhova'ya göre, Yüce Allah'ın insanlığa ihsan ettiği canlı bir tohumdur. Hz. Peygamber ile ilgili konuşmalar yaparken, Profesör Solovyov'un düşüncelerinden istifade etmiştir. Solovyov'a göre, "Hz. Peygamber'in döneminde, çevresinde epeyce düşmanı olmuş ve Peygamber'in tebliğlerine karşı gelmişler, kendisine yönelik içlerinde kin ve garez beslemişlerdir. Ancak, bu durumu Allah biliyor ve görüyordu. Yine de insanlar, dinini ve peygamberini seçmede serbesttirler." Valeria Porokhova'nın insanlık ve Müslümanlık için sunumda bulunduğu en büyük hediyesi, onun Rusça Kur'ân Mealidir. Kur'ân'ı Kerim'i Rus okuyucusuna anlamsal tercümesini sunmaya çalışan Porokhova, Kur'ân semantiğinin zengin olduğunu ve bundan dolayı her dilde her dönem aşamasında tercüme edilirken kelimelerde anlam kaymalarının olabileceğini de vurgulamıştır. Porokhova'nın Kur'ân üzerindeki önemli düşüncelerden biri de bir tercümanın Kur'ân çevirisini yapması aşamasında hem geleneksel İslam Bilimleri hem de Avrupa meallerini dikkate almasının gerektiğidir. Çünkü Porokhova'ya göre, gayri Müslim birinin çevirdiği meal objektiflik bakımından tercih edilebilir.

Rusya Federasyonu ve bütün dünyada Rusça'ya çevirdiği Kur'ân Meali ile tanınan akademi uzmanı Valeria Mihaylovna Porokhova, Kur'ân'ın VII. yüzyıldaki Halifelik'in ortaya çıkmasında ve şekillenmesinde önemli rol aldığını iddia etmiştir. Kur'ân'ın Hilafet'in anayasa temeli olduğunu ve başka ülkelerin gelişmelerine de katkı sağladığını ifade etmiştir. Yine Porokhova'nın iddialarına göre, Karanlık Çağ'ın Avrupa'sında Hz. Muhammed yalancı olarak nitelendirilmişken, Aydınlatma Çağ'ının Avrupa'sında âlimler tarafından övülen kişilerden biri olmuştur. Kur'ân-ı Kerim'in anlam boyutunu Rus okuyucusuna sunmaya çalışan Porokhova, Kur'ân'daki ahenk, cazibe, uyum ve kafiyenin birbir olmasa da az bir yansıması ile okuyucuyu kendine çekeceği umuduna mazhar olmuş ve edebî çevirisini okuyuculara sunmuştur (Saipova, 2015).

Porokhova Kur'ân tercümesini 6 yılda tamamlamıştır. "Anlamsal tercüme" olarak nitelendirdiği bu tercüme şiirsel yazılmıştır. Porokhova'nın geleneksel tefsirlerden yararlandığı bir gerçektir. Kendi meâlinde surelerin ve kelimelerin açıklamasını da yapmıştır. Porokhova'ya göre Kur'ân sözel değil, anlamsal ifadeleri içerecek şekilde tercüme edilmelidir. Porokhova'ya göre bir tercüman Kur'ân'ı hem İslam geleneği hem de Avrupa bilim bakışıyla tercüme etmelidir. Her anlamda Kur'ân'ı tercüme eden mütercim görevi büyüktür, yükü de ağırdır. Kur'ân tercümesi aşamasında, Taberî, İbn kesir, Said Kutub, Abdullah Yusuf Ali ve Avrupalı âlimlerin edebiyatlarından yararlanmış. Porokhova'ya Kur'ân çalışmasında büyük destek ve imkânı sağlayan kişi, onun eşi Said'dir. A. S. Puşkin, Lev. N. Tolstoy gibi meşhur Rus edebiyat yazarlarının da Kur'ân'a ilgi duyduklarını Porokhova meâl önsözünde dile getirmiştir. Porokhova, Sami dillerinin zengin olduğunu düşünerek, okuyucuya, Kur'ân mealinde çağdaş kelime ve cümleler ifade edildiği zaman ilahi Vahy'in bozulmayacağını dile getirerek cesaret vermek ister (Saipova, 2015).

2 Sonuç

Kur'an-ı Kerim iki boyutta incelenen bir kitaptır. Geleneksel İslam Bilimleri üzerinden ve Batı Bilim Yöntemleri üzerinden. Her iki cephede de asıl hedef, doğru bilgiye ulaşmaktır; bazı durumlarda ise Kur'an'dan bilgi üretmektir. Bu anlamda, I. J. Krackovskij ve V. Porokhova'nın Rusça Kur'an Tercümeleleri takdire şayandır. Çünkü her iki âlimin, çağdaş okuyucunun taleplerine cevap verebilecek nitelikteki çeviriyi ortaya koymaya çalıştıkları bir gerçektir. Krackovskij'nin henüz küçük yaşlarda Özbekistan'da yaşamış olması ve Özbekçeyi konuşabilmesi durumu, onun ileride Arapçayı en güzel bir şekilde öğrenebileceği hakkındaki düşünceleri varsaymamızı gerek kılmaktadır. Nitekim kaynaklar da bunu göstermektedir. Porokhova ise Arap asıllı bir erkekle evlenerek Arap dilinin derinliklerine inme nasibine ulaşmıştır. Her iki tercüman âlimin Kur'an tercümeleleri okunmaya, incelenmeye ve tartışılmaya değer niteliktedirler.

3 Kaynakça

- Ethem, M. (2016). *Rusça Kur'an Çevirilerinin Tanıtımı ve Çeviribilim Açısından İncelenmesi-I (Arapçadan Rusçaya Yapılan Kur'an Çevirileri)*. Akademik Bakış: Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi, 64, 264-279.
- Ethem, M. (2017). *Rusça Kur'an-ı Kerim Çevirileri (Tanıtım ve Analizi)*. Gece Kitaplığı Yayınevi. Ankara.
- Griaznevich, P. A., (1973). *Bolshaya Sovetskaya Entsiklopediya "Ignatij Julianovich Krackovskij"*, 3-izdanie, Moskva, Tom 14.
- Krackovskij, I.J. (1990). *Koran. Dom Biruni. Moskva*
- Kurtuluş, R. (1998). *İslam Ansiklopedisi "Ignatij Julianovic Krackovskij" (1. baskı)*. Ankara: TDV Yayınları.
- Nurbergen, T. (2001). *Rus Müsteşrik İ.Y.Krackovskij'nin A.E.Krymskiy ile Yazışmaları. Basılmamış Lisans Tezi, Ankara.*
- Saipova, S. *İgnatij Yulianoviç Krackovskij ve İman Valeria Porokhova'nın Rusça Kur'an Tercümeleleri, SBE, Ankara 2006.*
- Saipova, S. (2015). *Rus Müsteşrik Ignatij Julianovic Krackovskij'nin "En-Necm" İsimli Makalesi Üzerine. Oş Devlet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İlmî Dergisi, 20-21, 273-288.*

Extended Abstract

I. J. Krackovskij was born on March 4, 1883 in Lithuania-Vilnius. In 1893 his family was back to Vilnius. Krackovskij had started to learn the foreign languages there during his school times. He has gained the Eastern Language Department of the Saint Petersburg University in 1901. Krackovskij was gifted with an academic scholarship from the University which included the internships in Syria, Lebanon, Palestine, and Egypt. He had an internship at Azhar school in Cairo, and in Isaviya school in Beirut. He has studied collected works of the main libraries of these countries. In 1910, Krackovskij has started to work as a director of the Eastern Language Department of the Saint Petersburg University. Being already an associate professor, he had begun his research in the Leipzig- Leiden libraries in 1914. Krackovskij was awarded as a professor in 1917. He has started to work at Petrograd-Leningrad Universities. They had chosen Krackovskij as an academic member of Russian Scientific Academy, Royal Asiatic Society, and Orientalische Gessellschaft. Krackovskij mainly worked on the history of Arabic language, Arab poetry and literature. The scientific legacy left behind by Krackovskij covers the entire field of Arabic language and literature. More than 450 printed scientific studies have emerged from his pen. He is known as the leading Arabic language and literary scientist of his time. Krackovskij has made extensive contributions to his work and has maintained the authority of the Russian Orientalism. He has examined many unknown works in his field, researched Arabic manuscripts in the West, and in his own country, and contributed to the academy all of his works. Krackovskij's Qur'an translation was edited by V. Belyaev and P. Griaznevich. It was published for the first time in 1963. Krackovskij's Qur'an translation is the third example after the translations of D. Boguslavskiy, and G. Sablukov which was translated from Arabian language into the Russian language. As Krackovskij began to prepare the translation of the Qur'an, he considered many questions; first of all, the Qur'an must be translated as clear that a Russian reader might understand it with no problems. The second point is that the translation should be prepared in a way that is far from classical exegesis and capable of responding to the questions of contemporary science. The Qur'an is a great literary work of Arabic literature for Krackovskij. Krackovskij has finished the translation of the Qur'an from the beginning to the end, has prepared his own commentary in the comments section, but has not systematically put all these processes into a chronological arrangement.

Valeria Porokhova was born a daughter to Michail Porohov and Natalya Pavlovna. She has studied at the Faculty of Linguistics at Moscow University. She has worked at the Moscow University for 18 years. She has studied at the Faculty of Philosophy too. She was married with Said al-Rushd in 1975. They together moved to Damascus in 1985. Porokhova has started to do translation of the Qur'an at those periods. The Qur'an translation made from Arabic language to the Russian by Porokhova was carefully controlled by Said al-Rushd, and the Arabian scholars. Porokhova has extensively used the Islamic literature in the formation of the Qur'anic translation. She has used the works of Tabari, al-Kurtubi, Ibn Kasir, and Said Kutub. Porokhova's Qur'an translation was finished in 1991. She also has translated the 40 Hadis of the Prophet Muhammad. Porokhova has indicated that the Qur'an had played an important role in the emergence and formation of the Caliphate in 7th century. She has stated that the Qur'an was the constitutional basis of the Caliphate and contributed to the development of other countries. Porokhova hoped that her translation would bring though a little piece of the symphony of the Holy Qur'an to the reader. The translation includes a poetic form. Porokhova has wrote her own commentaries in the translation. She thinks that a translator should use both European, and Islamic traditional translation method in her/his own Qur'anic translation. Porokhova claims that Semitic language class has a

comprehensive structure that its forms might take different meanings by time. That's why it's quite possible to translate the Qur'an in the meaningful structure.